

Akt nr:

P-E1a-1261

AU\$P-E1a-1261

Västernorrlands länsmuseum

25 DEC 1931

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturatekniska byrås arkiv

P

2-1261

Handlingar

rörande torrlägningsföretaget LOMME-
LANDA i Lerdals socken, Älvsborgs län
upprättade vid syneförrättning enligt
vattenlagen år 1930 av

Nils Gustafsson

Statens e. Lantbruksingeniör.

K. B. Lerdals socken 140-2 m 28

Protokoll vid synföreläsning
enligt vattenlagen kap. 10 och
angående tilläggning av jord
till Lommelanda i Lerdals
socken, Mösbo län.

Den 6. augusti 1930 inställde sig efter för-
ordnande av Konungens Befallningshållande i Mös-
bo län understecknad statens o. lantbruksingenjör
hos lantbrukare Anders Paulson i Lommelanda.
Låsom sakägare inställde sig:

Förkanden Anders Paulson Lommelanda Söbo-
Lerdal.

§ 1.

Förordnandet för föreläsningssamman, uppläst
vid sammanträdet öppnande, lästes protokollet.
Bil. A.

§ 2.

Något beja kunde mot det förkastade
företaget kunde inte uttråas.

§ 3.

Föreläsningssamman föreläste profiltitling
och plankarta över de vattenkadade ågren
och yrkade skanden företags utfrående i när-
hetsställning med det uppgjorda företaget.

§ 4.

För uppläse av mark till likhet utnäm-
ning behövs ersättning inte utgi.

§ 5.

Någon be skall inte anläggas i förhållande
med grävningssarbetet.

§ 6.

Företags värdering av den vattenkadade
marken, därpå värderingsplan upprättades.

som upplästes i sammandrag.

§ 7

Meddelades utlåtande i ärendet.

§ 8.

Nu förvara till företaget förände Lendhuysen
och ritningar utsågs Anders Paulson Lommelaunda
Sals-Lerdal.

§ 9.

Förklarades förretningen avslutad.

Lommelaunda den 6 augusti 1933
Nils J. Gustafsson

Till Konungens Befallningshavande uti Älvsborgs län.

Undertecknad får härmed vördsamt hemställa om förordnande för behörig förrättningsman att, jämlikt 10 kap.vattenlagen, verkställa syn för upptagande av vattenavlopp i ändamål att torrlägga av vatten besvärad mark tillhörande mitt ~~xxxxx~~ ägande 21/128 mtl Lommelanda i Lerdals socken av Älvsborgs län.

Lommelanda pr Dals-Lerdal den 18 sept.1928.

Olof Anders Jacobsson

Arkiv

Föl

Länsstyrelsen i Vänersborg.

Genom skrivelse den 1 januari har hi
använt, att Lantbrukstyrelsen ville agera
yttrande sökande förordnande av förämningsman att
verkställa synförämningsar enligt rättelagen för torr-
läggning av mark. tillhörande

Lommelunda i Lerdals socken.

Med anledning härav för Lantbrukstyrelsen
meddela, att ifrågasattande förordnanden synas vara
utfördes för extra lantbruksingenjören N. Gustafsson

Mr Eder i ärendet överlämnade handlingar åter-
ställas härjante. Stockholm den 7 februari 1929.

Erik Tusulauder

Olof Fredholm.

Resolution

Med stöd av 10 kap. 32 och 33 §§ Rättslagen
förordnar Länsstyrelsen härigenom att ifrågasattande
förämningsar skola i laga ordning verkställas av
extra lantbruksingenjören Nils Gustafsson i Väners-
borg.

Denna resolution översändes till förämningsman-
nen, som för överensstagandet hit iisända beris.
Vänersborg i landskapsliet den 21 februari 1929.

Nils von Sundern

Lena Roth.

Arkivsten bekräftar i tjänsten:
Nils Gustafsson.

K U N G Ö R E L S E .

Sedan undertecknad e.lantbruksingeniör förordnats verkställa syneförrättning för torrläggning av mark hörande till Lommelanda i Lerdals socken, Älvsborgs län, kommer sammanträde för sakens behandling att hållas hos And. Paulsson i Lommelanda onsdagen den 6 augusti 1930 kl. 11, då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Vänersborg den 15 juli 1930.

Nils Juntfors

Till
Pastorsämbetet i Lerdals församling

Dals-Lerdal.

Skälles förordnadt och förestående kungörelse måtte bli uppläst i Lerdals kyrka iertundande söndag samt därefter med påskrift om uppläsningen återställas till mig.

Vänersborg, dag som ovan

Nils Juntfors

Uppläst i Lerdals kyrka söndagen den
20 juni 1930, bekräftar:
F. Deuch

Förteckning

jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 40 § rättslagen om
 a) posten anslutnade undermåttade avgående synförin-
 ning för tilläggning av mark till Lomme-
 lands socken, Ålsborgs län.

Den 15 juli 1930.

Kungöfve ansänd till Pastorsamtet i Lerdals För-
 samling Lds Lerdal.

Handelstidningens Veckoblad
 Göteborg.

Meddelande ansänd till lantbr. huf. Paulsson Lomme-
 lands Lds Lerdal.

Vänersborg den 15 juli 1930
 Nils Gustafsson

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
Värderingslägga för inläggning av rättshänsedade marker hörande till Lommelaunda i Lerdalet socken, Mörbors län upprättad vid synförmåttning enligt rättelagen år 1930.																

Socken, by och hemman	Registreringsnummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurans nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
Dals-Lerdal. Lommelauda					
				1	A. Paulsson äker mylla på lera 80
				2	älg " " 50
				3	äker " " 60
				4	" " " 60
				5	älg " " " 40
				6	avloppsgreu " " "
				7	äker " " " 40
				8	" " " 70
				9	" " " 70
					Summa

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
9.10	15.0							850	127	50	1100	165	-	250	37	50
8.70		15.0						500	75	-	1000	150	-	500	75	-
8.90	22.0							800	176	-	1100	242	-	300	66	-
7.60	30.0							550	715	-	"	1430	-	550	715	-
6.80		09.0						350	31	50	900	81	-	"	49	50
						10.0										
6.60	39.0							500	195	-	1100	429	-	600	234	-
7.10	16.0							770	123	20	"	176	-	330	52	80
7.10	22.0							"	169	40	"	242	-	"	72	60
	244.0	24.0				10.0			1612	60		2915	-		1302	40

Lönneklauva den 6 augusti 1930
Nils J. Pettersson

Kostnadsförslag.

för anläggning av sattskadade marker hörande till
Lommelunda i Lereds socken, Mösens län, upprättat vid
synförelse enligt sattslagen år 1930

Timpenning: 0.70 Kronor.

Läge	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	å kr.	Kostnad		Summa	
					Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7	
		<u>Soloppsdiken A-B</u>						
5-7 ⁺⁸¹	281	Schaktning av kva	670	0.80	536	-	536	
7 ⁺⁸¹ -8 ⁺⁷³	92	" " "	220	0.70	154	-		
		Inköp och frakt av 92 km 8" rör å 2.50 pr. km.				230	-	
		Läggning av rör, igenfyllning, slambunn o stensättning.				80	-	464
		För arbetets tillögn, ofriutredda fall m.m. tilläggs ca 10% av frist.						100
	373	<u>Summa</u>						1100

Lommelunda den 6 augusti 1930
Nils Jönstam

Grävningstabell.

Läge	Längd	Djup	Botten- bredd	Dag- bredd	Sido- lutning	Anmärkningar	
	Meter						
1	2	3	4	5	6	7	8
				<u>A - B - B'</u>			
8 ⁺⁷³	-	-	-	-			Bottnläge vid 8 ⁺⁷³ = +4.90 m.
8 ⁺⁷³	73	2.55	-	-			8" rört i sträckan 8 ⁺⁷³ - 7 ⁺⁸¹
7 ⁺⁸¹	19	1.60	0.30	4.00	1:1.25		Bottnläge vid 7 ⁺⁸¹ = +5.20 m.
7 ⁺⁸⁰	31	1.45	.	3.65	.		
7	50	1.55	.	4.00	.		Bottnläge vid 7 = +5.30 m.
6 ⁺⁷⁵	25	1.30	.	3.50	.		
6 ⁺⁸⁰	.	1.25	.	3.20	.		
6 ⁺²⁵	.	1.60	.	3.90	.		
6	.	1.70	.	4.15	.		6 = +6.60 m.
5 ⁺⁸⁵	15	2.25	.	5.30	.		
5 ⁺⁷⁵	10	2.25	.	5.00	.		Fick rugg i sten omkring 90 m.
5 ⁺⁸⁰	25	1.20	.	3.70	.		nordost om pile 5. Lågläge = +9.91 m.
5	50	1.30	.	3.25	.		Bottnläge vid 5 = +7.00 m.
<u>Sum</u>	<u>373</u>						

Lommelauda den 6 aug 1930
Karl Gustafsson

Utlåtande.

avgjort vid synföreläsning enligt vattenlagen i och för
torrläggning av mark hörande till Lommelanda i
Lerdals socken Ålvsborgs län.

Torrläggningssamrådets läge m.m.

Torrläggningssamrådet är beläget omkring 3
Km. norr om Lerdals kyrka. och utgöres till största de-
len av åker. Arealen är 2.44. hektar åker samt 0.24.
hektar äng och annan mark. Jordvännen består av
mygla på botten av lera.

Företagets beskaffenhet.

Torrläggningsföretaget är att anse som sådan
dikning, varom stadgas i 7 kap. vattenlagen.

Laga hinder.

Laga hinder mot det ifrågasatta torrläggnings-
företaget har icke anmälts icke heller har förä-
mningsmannen kunnat finna att något sådant förhig-
ger mot handläggandet av denna synföreläsning el-
ler mot utförandet av här föreslagna torrläggningsät-
gärder.

Vattummängd, fallförhållanden, föreslagna dimen- sioner.

Nederbördsområdet till ifrågasvarande vat-
tenskadade marker är obetydligt och uppgår icke
till 1 km². För den tänkte ledningen är nederbördsom-
rådet 8 hektar. Bestämmande för diketets storlek
har varit sökandes krav på bekräftande av möjlighet
till ändamålsenlig torrläggning av lous av vatten be-
svärade mark.

Förelagt innebär att för områdets torrläggning skall
upptagas en avloppsdike A-B-B' rikhet i sträckan
A-B skall utföras såsom täkt ledning av 8" m.
Det öppna diket skall givas en bottenbredd av 0.3 m.
samt en sidohelling av 1:1.25. Sträckans dimensioner
i öfrigt vid de olika anläggningspunkterna tydliggöras

av profil- och sektionsritningarna samt av grävningstabelle.

I förslaget ingående rättshäradad mark finnes upptagen ä den vid synförrättningen nyupprättade plankartan. I densamma har jämväl med dubbla röda linjer inritats den sikesträcka, som skall upprävas såsom öppet arbjupp samt med en enkel röd linje den sträcka, som skall utföras såsom täckt ledning.

Bronar och tunnlar.

Allmän väg beröres icke genom förslaget. I förening med grävningsarbetet skall g. heller byggas för eller tunnlar i enlighet med bifogad ritning.

Kostnad.

Euligt till synhandlingarna bifogat kostnadsförslag, som är upprättat med hänsyn till en timpenning av 0.70 kronor uppgår kostnaden för schaktningsarbetet jämte inköp och tillgång av rörlidning till 1100- kronor; vidken summa så insäkrats 10% tillägg för arbetets tillsyn och förtädda fall.

Underhåll.

För vidmakthållande av det genom förslaget erinade torrläggningsresultatet skall diket för samtiden om-
sorgfullt underhållas genom regelbundna rensningar. Sär-
vid skola uppkomna väthildningar och islämningar
avlägsnas och diket återställas till sin föreskrifta dimensioner.

Fordrändering bättnad av förslaget m.m.

För utmärkande av den bättnad, som uppstår för den rättshäradad marken genom dikets upptagande enligt ovan avhandlade förslag har uppskattning av denna mark ägt rum, varvid ett värde pr hektar sätts marken värd vid full torrläggning efter arbetets genomförande som och i det skick, vari de befinner sig för detsamma. Skillnaden mellan dessa värden utgör förbättringsvärdet eller bättnaden.

Skäl till uppdelning jämliket bestämelse i rättslagen

kap 7 § 24 föreligger ej.
Ersättningar.

För upplåtelse av mark till diketets utridning liksom för enträng och annan skada genom uppläggning av jord och sten från grävningsarbetet skall ersättning icke utgå.

Avgift enligt 11 kap. 95 § vattenlagen skall icke utgå för detta företag.

Arbetets utförande.

Företaget, vilket benämnes Lommelanda Lorr-läggningsföretag i Lerdals socken, Årborgs län skall utföras i överensstämmelse med det vid denna förättning upprättade förslaget, ritningarna och arbetsbeskrivningen. Till ledning vid arbetenas utförande tjänar de i plan- och profilritningarna angivna fixpunkterna.

I fråga om arbetenas utförande och framtida underhåll föreskrivs härigenom följande bestämmelser.

- 1) Arbetena för företaget skola utföras till den storlek och de djup, som de upprättade profilritningarna närmare utvisa och hänföra sig alla höjd- och djupuppgifter i plankartan till profilritningarnas jämförelseplan.
- 2) Jord och annat, som upprekteras må uppläggas i till närmelägnis lika stor massa i områden som sådana icke intilliggande vägsträckor eller andra omständigheter annorlunda betinga, och icke lagas an upprädd jord och sten skall läggas minst (1) en meter från diket kant och med en lutning mot dessa icke brantare än 1:1.0 samt att där uppläggnaden sker i strängar öppningar för dränet från angränsande terräng anordnas vid snäckor i markytan, vid frickommande öppna diken och i öfrigt på var 40-de meter.

- 3). Upplagda jordmassor böra vara från diket närhet utförda senast 2 år efter det dikningsarbetet blivit fullbordat.
- 4). Till ärentypens inträffade ras böra oförkortat avhjäpas och nödiga förtärlighetsarbeten vidtagas.
- 5). Vid den tänkta ledningens mynnig uppföres slambassäng enligt bifogad ritning och vid den andra ändan anbringas som skydd stenläggning eller trumma.
- 6). Arbete med företgets utfrående må begynna omedelbart efter det att detta utlåtande munnit laga kraft samt skola vara slutförda senast 2 år efter samma tidpunkt.
- 7). Inseening av det slutförda arbetet eller besiktning av det samma under dess fortgång skall verkställas av i länet tjänstgörande lantbruksingenjör.

Besvärskänning.

Fämligt stadga denna i gällande rättslag ä-
 ligger det den, som till ärentypen är missnöjd med afgjord
 eller beslut vid synförättning eller vill föra talan mot
 afgjordt utlåtande att inom 60 dagar från dag då syn-
 förättning avslutats ingiva sina besvär i tre exemplar
 till vederbörande rättsdomstol som i detta fall är Västerbott-
 ens rättsdomstol. Adress Vänersborg och skola i besvären
 fullständigt upplagas klagandens alla papper och skäl-
 len därtill samt vid besvären fogas de handlingar, kla-
 ganden vill åberopa till stöd för ändringsöskandet.

Lönnelunda den 6 augusti 1931
 Nils Gustafsson

Arvodesräkning

för laga synförrättning angående tompläggning av mark
till Lommelunda i Lerdebs socken, Ålvsborgs län, upprättad
enligt nedanstående pp: lantbruksingenjörstjänsten av den 1 jan. 1912.

Kostnader och kungörelser pp 15 1.50
Synförrättning 1:4.00 pp 16-20 0.60 + 3.92 + 4.52
Utsättning skala o.d. 4 -

Arvtagning mm pp 46. 11 den 27/3 1912 4 + 194 + 1- 6.94

Arvtagning pp 13 72

Ägarebeskrivning pp 14 1.50

Markvärdering pp 16. 17 46 3 + 1.44 4.44

Längdprofil pp 19 3 + 1.75 4.75

Träsektioner pp 21-22 0.96 + 2.75 3.71

Hydrografisk utredning pp 23 2 -

Simulationsberäkning pp 24 6 + 3.50 9.50

Turiläggning o. kartan av arlopp och rullar pp 26 1.24

Arvtagarbeskrivning pp 27 3 -

Kostnadsberäkning pp 28 5.10

Arv pp 33-35

Tuförande av höjdsiffror pp 39 20

Arvtagningens längd pp 42

Utlåtande och betäckande pp 45 12 -

Sammanträdet och upprättande av prot. pp 46 den 4/3 6 -

Kostnadsfördelningens längd upprättande pp 43

Utlåtande: länets lantmäterikontors. utlåtande

fästighetsgränser, jordregisternummerna o.d. pp 46 den 12/3 2 -

Översiktskarta. 4 -

Summa 77.12

Lösen för:

Kopia av plankartan pp 51 7 + 1.26 + 2.55 10.81

längdprofil, träsekt, förslag till broar pp 54 2.24 + 3.71 5.95

Arskrift av synhandläggaren 7.70

Översiktskarta 4

Summa 28.46

Övriga förättnings kostnader:

Revisionskostnad avg. sammanskrifvare	3.85
Subsidiering av förättningshandlingarna	1 -
Handläggning material	10 -
Summa	<u>14.85</u>

Sammanskrifvare:

Förättningsmannens arvode	77.12
Lösen för kopior och erskrift	28.46
Övriga förättningskostnader	14.85
Summa	<u>120.43</u>

De som icke åtnöjes med denna räkning
äger att inom tre månader från nedanstående dag kläder
därå anställa genom stämning till vederbörlig härads-
rätt.

Vänersborg den 22 augusti 1930.
N. Gustafsson
c. Landtbruksingenjör